

LŐRINC KATALIN

Csapatmunka

■ BOZSIK YVETTE: CSOPORTTERÁPIA ■

A Csoportterápia kifejezetten anti-Bozsik-műnek indul, legálábbis, ha az utóbbi évek Bozsik-termését vesszük, melyben több a színészi és a színházi megoldás, mint a táncos és a koreográfiai. Adott ezúttal hat táncos: három nő és három férfi. A rendelkezésükre álló teret magas kórházfehér fal keríti körbe, annak mentén pedig hat fehér, bőrülékes szék sorakozik, s mindezt belengi az orvosi rendelők fertőtlenítőszaga.

A darab indításaként a táncosok megszólalnak. Bemutatkoznak: néhány szóval, tömönnyel jellemzik saját magukat, s bár a néző azt várna, hogy e megnyilatkozások folytatódna, s messzebbre vezetnek befelé, a lélek útjaira, többé nem beszélnek. E bemutatkozásnál „beugrik” Pina Bausch, a mozgásszínház nagymestere, aki úgy felvételizteti a táncosokat a társulatába, hogy beszélteti őket. Hiszen a lényeg ugyanis az lesz: ki mennyit képes saját magából kiadni a színpadon.

Bozsik Yvette azonban ezúttal hamar eltávolodik a szavaktól. Örömmel marad egy kicsit magára táncosaival: hadd mozogjanak végre, hadd mozgassák a karjaikat, kézfőiket, variálják a térformákat úgy, ahogyan színészeknél nem lehet elvárni. Így aztán hiába indul be a vetített videomontázs a hófehér falon mindenkiről (mintegy a bemutatkozás folytatásaként), ez az eszköz sem uralkodik el a színpadon. Az arcok (mosolyok, fintorok, hunyorgások) találoán váltakoznak, markáns vonásokkal azonban nem gazdagítják az egyéniségeket; a mozgástanulmány pedig, amely e bemutatkozásokat követi, teljesen független a bemutatott karakterektől: csak táncosokat látunk, akik dinamikus és játékosan változtatják a térformákat, az egyszerű mozgáselemekkel s a székekkel való játék megannyi lehetőségét kiaknázzák.

A dolog ott kezd izgalmassá és személyessé válni, amikor az egyes táncosoknak saját, külön kis „jelenés” jut. Nem lenne helytálló ezeket „szólóknak” nevezni, mert mindenki másképp nyilvánul meg. Lisztóczki Hajnalka például „playbackre” végigtárog egy férfinótát, s bármilyen furcsa, ez lesz az előadás egyik legemlékezetesebb mozzanata. Sokkal jobban karakterizál, mint bármilyen verbális vagy képi jellemzés. Az efféle magánszámok sorától lesz a darab ismét „bozsikos”. Ki-ki megvillanthatja saját erősségeit, melyeket persze már jól ismertünk az alkotó előző darabjaiból. Ilyenek Vati Tamás elképesztő fintorai; Krausz Alíz gyönyörűen hullámzó karjai s hol vadul, hol riadtan villanó őzikezemei; Tokai Tibor néptáncból citált mozdulatainak eleganciája; Vislóczky Szabolcs érzékenysége; Jantner Emese önironikus erotikája.

Ettől kezdve minden érdekes: a három fiú örülségei, az egyéni villanások mind szórakoztatók, jellemzőek, s bár mindig tartogatnak meglepetést, ismerősek is. Bozsik Yvette darabjai ugyanis mindig viselhetnék a *Csoportterápia* alcímet. Szereplőiből bármi áron előcsalja az örületet, mert úgy érzi, azzal érdemes kezdenie valamit.

Sokan nevezték már Bozsik Yvette-et „magyar Pina Bausch-nak”; a játszó és a játszott személy közötti teljes azonosság ebben a műben felerősíti a Pina Bausch-i remineszcenciákat. Szeretni való ez a hat ember, ahogyan mérhetetlen energiákat ad ki magából; a darab végén azonban nincs az az érzésünk, hogy ez bárhova is elvezette volna őket. A táncosok körben ülnek a falak

Koncz Zsuzsa felvétele

Csoportterápia – csapatmunka

mentén, fáradt arcuk fölött vetített portréik futnak, érdekesen montírozva, úgy, hogy egyikük mosolya átúszik a másikéba, azé meg a következőébe: gumialarcként formázódnak egymásra az arcok.

Ez a kis közösség tehát számtalan arculatú, ugyanakkor homogén is. Vallomásnak tűnik e tanulmány: vallomás a táncosoknak, róluk, az egymáshoz s az alkotónak hozzájuk fűződő viszonyáról, arról, hogy a közös alkotómunka együttal terápia is.

Természetesen lehet, hogy az alkotó többet, orvosilag mélyebbet kívánt közölni a csoportos terápiával kapcsolatban (a szórólapon pszichiáter munkatárs neve is található); nézőként azonban megelégedtem a számomra ismerős jelentésekkel.

Kiemelendő Bozsik megszokott muzikalitása és zenei humora (montázs a legkülönbözőbb stílusokból), valamint Novák Erik és Juhász Ottó videokockái. Az előadók pedig érettek, őszinték és emberiek. Igazi csapat.

CSOPORTTERÁPIA (A Bozsik Yvette Társulat a Trafóban)

KOREOGRÁFUS: Bozsik Yvette. **VIDEÓ:** Novák Erik és Juhász Ottó.
TÁNCOLJÁK: Jantner Emese, Krausz Alíz, Lisztóczki Hajnalka, Tokai Tibor, Vati Tamás, Vislóczky Szabolcs.